

D. DOBRIĆEVIĆ, ilustracija iz djela Aesopus moralisatus. Brescia 1487.

ostvarenja. Od njegovih brojnih izdanja neka se čuvaju u našim zbirkama i knjižnicama (Cavtat, Zagreb, Zadar, Dubrovnik, Korčula, Hvar, Visovac). Do kraja života ostao vezan uz zavičaj, gdje mu je očuvana rodna kuća s grbom na kruni zdenca, a u župnoj crkvi i dvije raskošne brončane posude, odlični radovi renesansnog umjetnog obrta.

LIT.: M. Breyer, Prilozi k starijoj književnoj i kulturnoj povijesti hrvatskoj, Zagreb 1904, str. 1–20. — R. A. Peddie, Printing at Brescia in the XV century, London 1905. — G. Dalla Santa, Il tipografo dalmata Bonino de Boninis »confidente« délla Repubblica di Venezia, Nuovo Archivio Veneto, 1915. — L. Donati, Bonino de Boninis stampatore, ASD, 1927–28, 3. — Isti, Alcune note su stampatori Dalmati, ibid., 1927–28, 4. — Isti, Saggio di un'esplorazione del Gellio di Bonino de Boninis (Brescia 1485), ibid. — M. Lucijanović, O rodnom mjestu Boninusa de Boninis, Dubrovački list, 1928, 5. — K. Krstić, Knjige iz Marulićeve knjižnice u Zadarskom državnom arhivu, Vjesnik bibliotekara Hrvatske, 1950, str. 281–288. — J. Badalić, Inkunabule u Narodnoj Republici Hrvatskoj, Zagreb 1952. — A. Gspan i J. Badalić, Inkunabule v Sloveniji, Ljubljana 1957. — C. Fisković, Lastovski spomenici, Prilozi – Dalmacija, 1966.

DOBRINJ, gradić na otoku Krku. Srednjovj. komun, utvrđeno središte velikoga agrarnog teritorija s petnaestak sela, sagrađeno na hrptu brdskog ogranka. U Dolinjem gradu, najstarijem dijelu Dobrinja, kuće su u paralelnim nizovima, među kojima teku uski, često presvođeni prolazi; u prizemlju imaju konobu a na katu svega jednu stambenu prostoriju. Masivniji zidovi kuća na rubu grada preuzeli su obrambenu ulogu gradskih zidina. Župna crkva Sv. Stjepana spominje se već 1100. Do XVI. st. bila je trobrodna bazilika. Domaći graditelji u XV. i XVI. st. (Petar i Mihovil te meštri Vlahovići) višekratno je dograđuju i obnavljaju. U XVI. st. dograđeno je na visokom podziđu novo kvadratično svetište, presvođeno rebrastim mrežastim svodom u zakašnjelim gotičkim oblicima. Ostali dijelovi crkve obnavljaju se 1606. Današnji oblik dala je crkvi obnova nakon što je grom oborio stari zvonik 1720. Iza glavnog oltara je freska iz XVI. st., koja je uokvirivala srednjovjekovni, nestali poliptih. Fresku pokriva retabl, veliki polikromirani reljef iz 1602 (Sv. Trojstvo kruni Bl. Dj. Mariju, Sv. Stjepan i sveci zaštitnici dobrinjskih bratovština). Trijem pred crkvom (cergan) postoji već poč. XVII. st. U posjedu crkve je relikvijar Sv. Uršule, djelo provincijskoga gotičkog zlatara, pozlaćeni križevi iz XV. st., ciborij iz XVI. st., antependij Paola Veneziana iz XIV. st. (s prizorom krunjenja Bl. Dj. Marije te likovima Sv. Stjepana i Jakova — vez na

crvenoj svili). Na *Placi*, mjestu sastajanja, sajmova i pučkih svečanosti, cijelom stranom teče dvostruki red zidanih sjedala; u njezinu se začelju nalazio Knežev dvor, rezidencija potkneževa. Nad Placom izgrađena je crkva Sv. Trojice (Sv. Anton), pred kojom je plokata i *Smitir*, nekad gradsko groblje, na kojemu je majstor Pilepić 1725. sagradio novi zvonik. U naselju postoji Muzejska zbirka s arheol., etnograf. i kulturno-pov. inventarom. — U selu Sv. Vid nalazi se istoimena ranoromanička crkva sa zvonikom na pročelju, zadužbina »slavnog Dragoslava« iz 1100. U dobrinjskoj su okolici još i romaničke crkve Sv. Jurja nad Krasom, Sv. Ivana u Sužanu (ostaci romaničkih fresaka), Sv. Marka na moru, Sv. Klementa u Klimnu (renesansni rezbareni retabl), Sv. Filipa i Jakova u Solinama, Sv. Petra u Rudinama (ugrađena spolija »crux gemmata« VII – VIII. st. i pletera IX – X. st.).

Dobrinj, nekada sijelo glagoljaškoga ruralnog kaptola, ima bogat fond glag. rukopisa i natpisa.

LIT.: B. Fučić, Sv. Petar u Solinama, Bulletin JAZU, 1961, 3. – V. Zlamalik, Paolo Veneziano i njegov krug (katalog), Zagreb 1967. – M. Bolonić i I. Žic-Rokov, Otok Krk kroz vjekove, Zagreb 1977. – B. Fučić, Glagoljski natpisi, Zagreb 1982.

B. F.

DOBRONIĆ, Lelja, povjesničarka umjetnosti (Zagreb, 19. IV. 1920). Diplomirala 1943. i doktorirala 1946. u Zagrebu (Umjetnost kovanog željeza u sjevernim hrvatskim krajevima). Bila je kustosica Gipsoteke (1944-48) i Muzeja grada Zagreba (1948-63), znanstvena suradnica Regionalnoga zavoda za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu, znanstvena savjetnica i direktorica Povijesnoga muzeja Hrvatske (1967-80), gdje je organizirala niz važnih izložbi (Historijsko slikarstvo u Hrvatskoj, 1969; Portreti 1800 – 1870, 1973). God. 1952 – 65. glavni je urednik »Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske«. Istražuje graditeljstvo i izgradnju Zagreba u XIX. st. (Felbinger, Jambrišak, Klein, Plochberger), probleme iz povijesnoumjetničke topografije i povijest nestalih redova (templara, ivanovaca, sepulkralaca, augustinaca). Objavljuje izvornu građu (Povijesni spomenici grada Zagreba, XIX-XXII), bavi se muzeologijom i zaštitom spomeničke baštine; jedan je od osnivača Muzejskoga društva Hrvatske. Na temelju arhivske građe piše o nepoznatoj povijesti starih zagrebačkih urbanih struktura, brojnim umjetničkim ličnostima i dokumentima.

BIBL.: Muzeji i plastika, Muzeji, (Beograd) 1950, 5; Yugoslav Museums — Museums of Croatia, Museum (Pariz), 1952, 1; Kovane rešetke na arhitektonskim spomenicima sjeverne Hrvatske, Arhitektura, 1953, 4; Kovano željezo Cvjetka Pećara, Tkalčićev zbornik, 1, Zagreb 1955; Stare numeracije kuća u Zagrebu, Zagreb 1959; Zagrebački graditelj Janko Jambrišak, Zagreb 1959; Zgrada zagrebačkog Glavnog kolodvora, Vijesti MK, 1962, 1; Zaboravljeni zagrebački graditelji, Zagreb 1962; Beziehungen zwischen Wien und Zagreb in Architektur des 19. und 20. Jahrhunderts, Der Aufbau (Beč), 1962, 8; Zagrebački arhitekti Hönigsberg i Deutsch, Zagreb 1965; Bartol Felbinger i zagrebački graditelji njegova doba, Zagreb 1971;

DOBRINJ, relikvijar Sv. Uršule. Župna crkva Sv. Stjepana

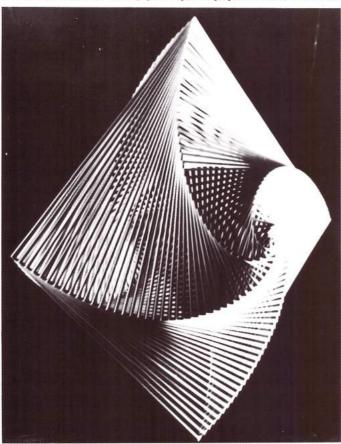
Dvorac Golubovec, Zagreb 1972; Zagreb – povijesne i umjetničke znamenitosti, Zagreb 1974; Po starom Moravču, Zagreb 1979; Posjedi srednjovjekovnih viteških redova u okolici Zagreba, Gunjačin zbornik, Zagreb 1980; Graditelji i izgradnja Zagreba u doba historijskih stilova, Zagreb 1983; Posjedi i sjedišta templara, ivanovaca i sepulkralaca u Hrvatskoj, Rad JAZU, 1984, 406; Viteški redovi u Hrvatskoj, Zagreb 1984; Neki radovi Ivana Eithera, zagrebačkog graditelja iz 18. stoljeća, Iz starog i novog Zagreba, VI, Zagreb 1984; O gradnji dvora na Radićevu trgu u Zagrebu, ibid.; Zagrebački Kaptol i Gornji grad nekad i danas, Zagreb 1986; Kurije na Kaptolu u Zagrebu, Peristil, 1986, 29; Nova Ves - povijesni dio Zagreba, Starine JAZU, 1987, 60; Nastanak perivoja Ribnjaka u zamahu romantike, Hortikultura, 1987, 1–2; Bedenica – župa Svih svetih, Bedenica 1987; Iščezli srednjovjekovni redovi u Srijemu i Bačkoj, ibid., 1987, 19; Augustinci u srednjovjekovnoj Slavoniji i Hrvatskoj, ibid., 1987, 20; O Medvedgradu, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 1987, 13; Zagrebačka biskupska tvrđa, Zagreb 1988; Srednjovjekovni redovi i crkva u Baču, u zborniku: Od Gradovrha do Bača, Sarajevo 1988; Marijina svetišta i likovi u Zagrebu i okolici u XVII. i XVIII. stoljeću, u zborniku: Mundi melioris origo, Zagreb 1988; Crkve podignute u čast BDM u 19. stoljeću u Zagrebačkoj nadbiskupiji, u zborniku: Štovanje Bogorodice u Hrvata u XIX. i XX. stoljeću, Zagreb 1990; Biskupski i kaptolski Zagreb, Zagreb 1991; Slobodni i kraljevski grad Zagreb, Zagreb 1992; Renesansa u Zagrebu, Zagreb 1994.

LIT.: S. Knežević, U počast Lelji Dobronić (s bibliografijom njezinih radova), Vijesti MK, 1986, 3-4.

DOBROPOLJCI, selo *JI* od Benkovca, s nalazima iz antike; drži se da je tu u rim. doba bila *Alveria*.

LIT.: G. Novak, Prošlost Dalmacije, I, Zagreb 1944, str. 74.

DOBROTA, gradić na *I* obali Kotorskoga zaljeva; čini ga niz malih naselja koja se pružaju sve do Kotora. U rim. doba naselje *Debratha* (*Debrathum*, *Dulcio*). Najstariji pisani spomen potječe iz 1260; 1351. ulazi

J. DOBROVIĆ, Prostorna konstrukcija

u sastav Kotora, a od 1704. ima položaj samostalne općine. — Najstariji je arhit. spomenik jednobrodna crkvica *Sv. Ilije*, koja se spominje od 1430. U crkvi *Gospe od vrata* (XV. st.) nalazi se jedna slika Tripa Kokolje, a u baroknoj župnoj crkvi *Sv. Matije* iz 1670. nekoliko slika venec. škole iz XV—XVII. st. (»Madona s djetetom« G. Bellinija), pozlaćen srebrni relikvijar iz XVI. st. i liturgijsko ruho iz XVII. i XVIII. st. U baroknome stilu tzv. isusovačkoga tipa sagrađena je druga župna crkva *Sv. Stasija* iz 1773. U crkvi su vrijedne slike venecijanske i firentinske škole iz XVI—XVII. st. (najvrednija je »Marija« C. Dolcija). Iz XVIII. st. i prve pol. XIX. st. potječu reprezentativne palače koje su gradili brodovlasnici i imućni pomorci — palače Tripković (XVIII. st., s baroknim namještajem), Ivanović (XVIII. st.), Milošević (prva pol. XIX. st.), Dabinović — Kokota, Kamenarović, Dapčević i dr.

DOBROTA, palača Milošević

LIT.: G. Ivanović, Dobrota (Kotor i Boka Kotorska), Nova Europa, 1934, 4-5. – N. Luković, Boka Kotorska, kulturno-historijske studije, Kotor 1951.
R.

DOBROVIĆ, Juraj, slikar i grafičar (Jelsa, 29. I. 1928). Završio je Ekonomski fakultet u Zagrebu 1956, diplomirao povijest umjetnosti 1961. Izlaže od 1963. Zanimaju ga racionalne geometrijske strukture u kojima se plastičnost naglašava komplementarnim oblicima i djelovanjem svjetlosti. Objekti rotiraju u prostoru (*Prostorne konstrukcije*, 1964) a oduzeti elementi nadograđuju se postupkom zrcalne simetrije (*Unutarnja preklapanja*, 1975). Primarni su oblici preoblikovani u analitički sustav koji ukazuje na mogućnosti nove vizualne fantastike (*Pomrčina kocke*, 1975). Izdao je mape grafika *Polja 1* (1967), *Polja 2* (1969) i *Campi 3* (1971). Samostalno je izlagao u Zagrebu, Grazu, Milanu, Splitu, Veneciji, Dubrovniku i Chicagu. Sudjelovao je na izložbama »Nova tendencija« u Zagrebu 1965, 1969. i 1973. Bavi se industrijskim i grafičkim oblikovanjem.

LIT.: Z. Mrkonjić, Dvojstveno tlo Jurja Dobrovića, Razlog, 1964, 1. — R. Putar, Juraj Dobrović (katalog), Zagreb 1965. — Z. Rus, Misaono u djelu Jurja Dobrovića, Mogućnosti, 1966, 5. — D. Dragojević, Juraj Dobrović (katalog), Venecija 1973. — J. Denegri, Juraj Dobrović, Umetnost (Beograd), 1977, 52—53. — M. Lučić, Juraj Dobrović (katalog), Zagreb 1988. — Ž. Sa. — Ž. Sa.

DOČKAL, Kamilo, kulturni povjesničar (Brodek kraj Přerova, Češka, 30. XII. 1879 — Zagreb, 7. VIII. 1963). Bio je kanonik zagrebačkoga Kaptola, osnivač Dijecezanskoga muzeja Nadbiskupije zagrebačke u Zagrebu (1939) i prvi njegov ravnatelj. Muzeju je poklonio svoju zbirku slika, kipova i crkv. odjeće. Napisao je *Građu za povijest pavlinskih samostana u Hrvatskoj* (rukopis u Arhivu HAZU).

BIBL.: O slikama mistra Jana Husa, Hrvatska prosvjeta, 1915, str. 385 – 387; Naše violine i njihovi graditelji, Sv. Cecilija, 1940, 1 – 6; 1941, 1 – 4; O crkvenim muzejima, Život, 1940, 7; Diecezanski muzej Nadbiskupije zagrebačke, Zagreb I, 1940, II, 1944; Naša zvona i njihovi lijevaoci, Zagreb 1942; Zbirka građevnih nacrta u zagrebačkom Diecezanskom muzeju, Vijesti MK, 1956, 1; Srednjovjekovna naselja oko Streze, Starine JA, 1956, 46; Srednjovjekovna naselja oko Dobre Kuće, ibid., 1958, 48.

L. D.

DODIG, Vladimir—**Trokut,** likovni umjetnik i kolekcionar (Kranj, 4. IX. 1949). Djelovao u splitskoj grupi »Crveni peristil« 1968. Istraživanja

V. DODIG-TROKUT, Solve. Zagreb, Galerija suvremene umjetnosti

